

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Катречко А.С.

Актуальність проблеми. Пертурбація сталих освітніх процесів, що відбуваються в Україні під впливом соціально-економічних змін, призвела до реформації багатьох педагогічних орієнтирів. У сучасному соціокультурному просторі в умовах становлення нового ринку праці особливу значущість набуває виховання всебічно розвиненої особистості, розвиток її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, а отже збагачення інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

На розв'язання цих завдань спрямований ряд важливих концептуальних документів: Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», «Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»)), «Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки», «Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України», в яких зазначається, що успішна самореалізація особистості можлива лише за наявності творчого, новаторського ставлення до справи, оволодіння фаховими компетентностями, комунікабельністю, креативним мисленням, умінням приймати рішення в умовах невизначеності, здатності генерувати нові ідеї, використовувати інноваційні технології в освітньому процесі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемі розвитку ціннісних орієнтацій молоді присвячені наукові праці вітчизняних учених-гуманістів (І. Бех, В. Бутенко, В. Дряпка, І. Зязюн, О. Мороз, В. Радул, О. Сухомлинська, Г. Шевченко та інших).

Соціокультурна діяльність молоді розглядається у дослідженнях педагогів, психологів, соціологів (М. Бушконець, В. Бочарова, В. Гуров, І. Зверева, Г. Костюк, І. Суботін, Т. Махов, Г. Філонов та інших)

Провідні риси соціокультурної діяльності виокремили такі дослідники, як Л. Михайлова, Б. Єрасов, Т. Кисільов, Ю. Красильников, Б. Титов, Н. Кочубей та інші.

Мета дослідження – проаналізувати соціокультурну діяльність як фактор фахової підготовки майбутніх педагогів.

Виклад основного матеріалу. В умовах сьогодення країні необхідні педагоги з інноваційним мисленням, новою уявою, сталою громадянською позицією, новим рівнем духовних потреб. Отже сфера вільного від навчання часу привертає сьогодні все більшу увагу педагогів, психологів, соціологів тому, що саме тут відбувається активний контакт людини із навколишнім світом, акумулюється її життєвий досвід.

Для організації ефективної роботи вчителя з дітьми у сучасних закладах загальної середньої освіти, необхідні радикальні зміни у закладах вищої педагогічної освіти, які будуть спрямовані на інтеграцію професійної і соціокультурної підготовки.

На сучасному етапі розвитку освіти в Україні значну увагу варто приділяти соціокультурній діяльності молоді. Її відносять до такого виду життєдіяльності у вільний час, яка є сферою творчого вдосконалення людини, розвитку її інтелектуальних, духовних сил і виступає необхідною передумовою культурного прогресу суспільства в цілому. Це забезпечить не тільки професійний, а й, що не менш важливо, соціальний, культурний розвиток та саморозвиток майбутніх вчителів. Оскільки саме вони через обрану сферу майбутньої професійної діяльності навчатимуть та виховуватимуть наступне покоління.

Соціокультурна діяльність – це певна система дій, що відображає цілі і функції державної політики в галузі культури і дозвілля, визначає шляхи, методи і засоби їх реалізації, являє собою керований суспільством і його соціальними інститутами процес залучення людини до культури й активного включення самої людини в цей процес [2].

Соціокультурна діяльність у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради представляє собою освітню систему, націлену на розвиток майбутніх педагогів, нерозривно пов'язану з іншими сферами людської діяльності, яка відіграє важливу роль у формуванні суспільних цінностей, установок, норм поведінки.

Розглянемо основні групи соціокультурної діяльності та форми їх проведення в академії:

- Інтелектуальні (круглі столи, форуми, зустрічі, лекторії, конференції, семінари, дискусії, воркшоп, освітній конвент, дайджест, брейстормінг, вебквест, тренінг);
- Суспільні (акція, форумтеатр, конкурс, фестиваль, брифінг, коучинг, нетворкінг);
- Культурологічні (відвідування театрів, музеїв, кінотеатрів; свята, церемонії, шоу-заходи, виставки, ярмарки, віртуальні подорожі);
- Дозвілєві (руководілля, колекціонування, екскурсії, організація творчих гуртків (об'єднань, секцій, клубів за інтересами);
- Ігрові (історичні ігри, турніри, рольові ігри, вікторини, квізи);
- Оздоровчі (тренування, туризм, військові ігри, історичні ігри, марафони, дні здоров'я).

Під час участі у вищезазначених заходах соціокультурного спрямування здобувачі освіти формують критичне ставлення до того чи іншого аспекту розвитку суспільства, вміння приймати рішення та узлагоджувати конфлікти, займати власну позицію в дискусіях, організувати свою роботу, працювати у групі людей, доводити гнучкість перед викликами швидких змін, приймати нові рішення. Різноманітні заходи в академії сприяють підготовці конкурентоспроможних фахівців з

високорозвиненими професійними якостями, творчим, новаторським ставленням до справи, фаховими компетентностями, комунікабельністю, креативним мисленням, умінням приймати рішення в умовах невизначеності.

Висновки. Отже, соціокультурна діяльність у закладі освіти виступає важливим фактором фахової підготовки майбутніх педагогів, тому що полягає у здатності майбутніх педагогів застосовувати фахові компетентності для налагодження полікультурних відносин між усіма учасниками освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент організацій : теорія та практика: навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2016. – 396 с.
2. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2015. –122 с.